Vrijdag 4 Augustus 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4275

AMIGOE DI CURAÇAO

Boeken — tijdschriften naar het Zeemanshuis Klipstr. 49-53. Tel. 1531

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Steunt ons zeemanswerk
Klipstraat 49 — 53
Telefoon 1531.

D + 60

Schiereiland van Normandië geheel, van Bretagne ⅔ doorgesneden.

MOUNTBATTENS TROEPEN NEMEN MYITKYINA.

Russen steken Wisla in Zuid-Polen over.

RENNES VEROVERD.

door

JAMES LONG

De Noordamerikanen veroverden Rennes, hoofdstad en belangrijk spoorwegknooppnut van Bretagne, in de grootste opmars nadert de invasie, waardoor practisch het gehele schiereiland van Brest werd afgesneden, terwijl een tweede tankcolonne reeds een vierde van de afstand naar de grote haven afgelegd heeft.

Te Rennes is Bradley met zijn opmars van 72 kilometer uit Avranches bijna halverwege naar de duikbootbasis te St. Nazaire aan de Zuidkust. Op een schiereiland, dat twaalf maal zo groot is als dat van Cherbourg hebben de Duitsers blijkbaar slechts een handjevol troepen voor de bezetting. Volgens de beste niet-officiële schatting in het Hoofdkwartier zou het schiereiland kunnen vallen tegen het weekeinde met uitzondering van een „klein Cherbourg" bij Brest en een verwoede poging om een nieuw defensie-systeem op te werpen langs de Zuidkust aan de rivier de Loire.

Een andere opmars gaat rondom de losse Duitse flank in Normandië en heeft Mortain bereikt op ongeveer 50 kilometer ten Oosten van Avranches.

Voor de Noordamerikaanse colonne, die de andere kant op gaat in de omgeving van Dinan is het een wedstrijd tegen de tijd. Elke dag langer om de afstand van 150 kilometer naar Brest af te leggen kan een week of meer van hard werken betekenen om de vernielingen te herstellen, die de nazies ongetwijfeld in de haven zullen aanrichten, welke volkomen in staat is de vloed van Noordamerikaanse troepen en voorraden over de Atlantische Oceaan op te vangen. Berichten van het slagfront meldden de verovering van Dol de Bretagne op 20 kilometer ten Westen van Pontorson, doch er zijn geen aanwijzingen, dat men de opmars vertraagt om St. Malo of enige andere stad langs de Noordkust van den vijand te zuiveren. Het is duidelijk, dat de Geallieerde bevelhebbers de bijzonderheden omtrent de winsten verzwijgen teneinde de Duitsers zoveel mogelijk te verrassen en het is best mogelijk, dat de voorste strijdkrachten reeds veel verder zijn dan de gemelde punten Rennes inbegrepen.

Van Caen naar het Zuiden stort de gehele Duitse linie in. Er is geen natuurlijke versperring waaraan men enig houvast kan vinden tot Parijs in de grote driehoek welke ligt tussen de Loire en de Seine. Nu 100.000 Duitse soldaten gevangen zijn en het grootste deel van 30 divisies ernstig gehavend is, vraagt men zich af welke mobiele tank- en infanterie-strijdkrachten de Duitsers nog kunnen putten uit hun geringe reserves. De Duitsers zien zich gesteld voor het vooruitzicht, dat nog meer hunner troepen opgeruimd zullen worden in de val ten Zuiden van Tessy sur Vire en Percy waar de Noordamerikaanse opmars naar St. Pois en de Britse verovering van Vire de ontsnappingsroute tot nauwelijks 16 kilometer hebben vernauwd. Volgens de laatste berichten zitten twee Duitse pantserdivisies in deze val, die geworpen werden in een wanhopige poging om de aftocht van andere strijdkrachten te dekken. Villers Bocage schijnt op het punt van vallen te staan en aan de linkerflank van de Geallieerde linie aan de overzijde van de Orne vallen de Canadezen aan onder dekking van een gordijnvuur van granaten en bommen als een duidelijke herinnering, dat aan dit front elk ogenblik een aanval op grote schaal kan losbarsten (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 3.8).

WAT MONTGOMERY ZEGT.

Roger Greene seint van het Britse front ten Zuiden van Caumont:

Generaal Montgomery heeft in een vraaggesprek binnen zicht van den vijand verklaard: „Wij raken den Hun flink." Met de mededeling, dat het aantal Duitse gevangenen sedert de aanvang van de invasie de 100.000 nadert, zeide Montgomery: De voortgang is schitterend." De Bevelhebber der Geallieerde grondstrijdkrachten stond op slechts 900 meter van den vijand. „Alles gaat zeer goed. Ik ben tevreden en opgetogen met het hele geval", aldus Monty. „De Noordamerikanen gaan ook hard. Het geheel is prachtig. Doch de vraag is wanneer de oorlog zal eindigen? Weten jullie het jongens?" Hij deed zelf geen poging om een voorspelling te doen. (Aan het Britse front ten Zuiden van Caumont, (AP) 3.8).

AANVALLEN OP DUITSE DOELEN.

Officieel werd door het Geallieerde Hoofdkwartier bekendgemaakt, dat grote strijdkrachten van Vliegende Forten Donderdagmiddag de rangeerterreinen te Saarbrücken, Muhouse en Straatsburg aanvielen, voorts de olie-opslagplaats te Merkwiller en andere militaire doelen in Frankrijk. Het weer was schitterend en bij de bombardementen konden de doelen gezien worden. Mustangs van de 8e luchtmacht escorteerden de zware bommenwerpers, terwijl kleinere strijdkrachten en Lightnings en Thunderbolts een verscheidenheid van doelen op de grond onder vuur namen, (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 3.8).

DE VERLIEZEN VAN HET NOORDAMERIKAANSE LEGER.

Stimson maakte bekend, dat de verliezen van het Noordamerikaanse leger in de week van 6 tot 13 Juli 11.190 manschappen bedroegen. Hierdoor werd het totaal der verliezen gebracht op 213.473. Officieel werd bekend gemaakt, dat de verliezen van de marine — inbegrepen de mariniers en de kustwacht — 51.871 bedragen (Washington, (AP) 3.8).

TAYLOR BIJ DEN PAUS.

Zijne Heiligheid de Paus heeft Roosevelts persoonlijken gezant Myron Taylor ontvangen in een audiëntie, welke meer dan een half uur duurde (Vaticaanstad, (AP) 3.8).

AMNESTIE VOOR AANRANDERS VAN VON PAPEN.

Het Duitse nieuwsagentschap Transocean zeide, dat het Turkse Parlement besloten heeft amnestie te verlenen aan politieke gevangenen, waaronder enkele personen, die tot levenslange gevangenisstraf veroordeeld werden wegens de aanslag op Von Papen in 1942 (Londen, (AP) 3.8).

RUSSISCHE POGINGEN OM DUITSE EVACUATIE VAN OOSTZEELANDEN TE BELETTEN.

Berichten, die in Stockholm uit de Oostzeelanden ontvangen worden, deelden mede, dat Russische vrachtauto's, geladen met motortorpedoboten, torpedo's en mijnen snellen door het gebied dat door de Russische troepen bezet is tot de Baltische Zee ten Westen van Riga in een poging elke ontsnapping over zee van de 20 of 30 ingesloten Duitse divisies te beletten (Stockholm, (AP) 3.8).

RUSSISCH COMMUNIQUE.

„Op 3 Augustus leverden onze troepen offensieve gevechten ten Westen van de stad Rezekne, waarbij zij meer dan 30 plaatsen veroverden, het spoorwegstation Otasseny inbegrepen. Ten Noord-Westen en Westen van Kaunas baanden onze troepen zich al vechtende een weg en veroverden zij meer dan 200 plaatsen.

Ten Zuid-Westen van Sandomietz staken onze troepen de rivier de Wisla over en veroverden zij een bruggehoofd op de linkeroever aan een front van 30 kilometer en tot een diepte van 25 kilometer. Hierbij werden 50 plaatsen veroverd waaronder de stad Staszow en de grote plaatsen Kopziwnica en Polaniec. Ten Westen en Zuid-Westen van Yaroslav vervolgden onze troepen hun offensief en veroverden zij de stad Tanok alsook meer dan 200 andere plaatsen waaronder de spoorwegstations Bilcha en Tanok. In andere sectoren van het front vonden geen belangrijke veranderingen plaats. Op 2 Augustus vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 76 Duitse tanks. 81 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten of door het afweervuur." (Moskou, (AP) 3.8)

200.000

De Duitsers hebben naar schatting 200.000 manschappen verloren in het Noord-Westen van Frankrijk sedert het begin van de Geallieerde invasie. Dit aantal is ongeveer de helft van hun oorspronkelijke strijdmacht. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 4.8).

MYITKYINA VEROVERD

door

Charles A. Grumich.

Het Hoofdkwartier van Mountbatten te Kandy (Ceylon) heeft bekendgemaakt, dat Noordamerikaanse, Britse Imperiale en Chinese strijdkrachten Myitkyina veroverd hebben, de grootste Japanse basis in het Noorden van Birma, na een bloedig beleg dat begon op 17 Mei. Op zijn minst 3000 Japanners werden gedood in 2½ maand vechtens. De laatste resten van het garnizoen werden gedood of gevangen genomen bij de uiteindelijke zuivering van de grootste stad in Noord-Birma. De overwinning heeft den Geallieerden het bezit gegeven van twee vliegvelden te Mytkyina en een belangrijke verkeers- en spoorwegkruispunt aan de bovenloop van de Irrawaddy voor een toekomstige aansluitting met de Chinese strijdkrachten in Yunnan ten Oosten in een gezamenlijke poging de landroute naar China te openen.

De voorste Geallieerde troepen in het Noorden van Birma hebben zich genesteld op niet meer dan 30 kilometer van de voorste elementen der Chinezen die zich Westwaarts begeven. Mogelijk hebben patrouilles reeds contact gemaakt in de woeste bergen. De val van de stad, welke meer dan twee jaren in vijandelijke handen was, vond plaats nadat de Geallieerde strijdkrachten de Japanse troepen op de vlucht dreven, die het Noordoostelijk deel van Brits Indië binnenvielen. Het meest rechtstreekse voordeel van de val van Myitkyina is, dat men twee belangrijke vliegvelden in handen gekregen heeft als tussenstation voor de vlucht over de hoge bergketen naar China. Met de val van Myitkyina zijn de enige Japanners, die — naar bekend — zich nog ten Noorden van de spoorlijn Mogaung-Myitkyina bevinden, gedesorganiseerde benden in de vallei bij Fort Hertz.

Geallieerde autoriteiten zeiden, dat de resten van de Japanse 18e (Singapore) divisie vernietigd werden in de laatste gevechten toen mortieren, bazooka's, vlammenwerpers en grof geschut in het gevecht werden geworpen, terwijl de Chinezen in een aanval van achteren een vijandelijke stelling opruimden. (Kandy, (AP) 4.8).

Admiraal Mountbatten, wiens strijdkrachten met de verovering van Myitkyina een der voornaamste doelen in Birma bereikt hebben, ziet men hier (midden) bij een bezoek aan een luchtbasis voor Superforten in Brits Indië. Verschillende generaals staan om den Opperbevelhebber in Zuid-Oost Azië heen.

O Lumen Ecclesiae,
Doctor veritatis,
Rosa patientiae,
Ebur castitatis!
Aquam sapientiae
Propinasti gratis:
Praedicator gratiae,
Nos junge beatis.

* * *

Bovenstaande antiphoon, evenals het gehele officie van St. Dominicus toegeschreven aan Constantino de Medici O.P. (†1258), een van de rijpste laat-latijnse dichters, wordt door de Predikbroeders tezamen met het Salve Regina gezongen in de kloosterkerk van de Heilige Rozenkrans te Pietermaai, hedenavond om 19 uur.

De vertaling luidt: O licht der Kerk, doctor der waarheid, roos van geduld, ivoor der kuisheid, om niets hebt gij [ons] het water der wijsheid te drinken gegeven: prediker der genade, voeg ons toe aan de gelukzaligen.

In de tijd der Albigenzen was de roos symbool van geduld, in latijnse gedichten uit die tijd komt dit symbool meer voor. Ivoor wordt om de witte kleur vaak als symbool der kuisheid gezien.

Het nieuws van vandaag.

Het Duitse communiqué van vandaag over de strijd in West Europa is een meesterstuk van vaagheden. Men heeft dan ook te verbergen hoe slecht de strijd er verloopt voor de Wehrmacht. Want heden, op D-Dag plus 60, is het gehele schiereiland van Normandië en twee-derden van dat van Bretagne doorgesneden door de Geallieerden. Bradley's colonnes snellen zowel naar Brest als naar Saint Nazaire. Volgens late berichten bevinden zij zich reeds op meer dan 30 kilometer ten Zuiden van Rennes. Het Duitse verzet is nog krachtiger in Normandië dan in Bretagne. In het gebied tussen Vire en Caen zijn de nazies er met tegenaanvallen in geslaagd de Britse troepen over een afstand van 1800 meter terug te werpen.

In Italië schijnt de val van Florence niet lang meer te zullen worden uitgesteld. De Geallieerde troepen bevinden zich op een luttel aantal kilometers van deze schone Tuscaanse stad en de Duitsers trekken zich reeds terug naar het Noorden. Ook ten Oosten van Florence werd goed vordering gemaakt, doch in de Westelijke sector waar het Noordamerikaanse vijfde leger ten Zuiden van Pisa gelegerd is, bleef de toestand onveranderd.

Nog altijd is niet gemeld of de Russische troepen de grens van Oost-Pruisen zijn overgestoken. Het lijkt wel alsof de Russen een officiële bekendmaking zo lang mogelijk uitstellen, aangezien zij gisteren nog maar op enkele kilometers van de grens waren en sindsdien nog honderden plaatsen hebben veroverd. Van de strijd om Warszawa zeide het communiqué uit Moskou niets, doch vooral werd de aandacht gevestigd op de strijd in Zuid-Polen. De Wisla werd overgestoken in de buurt van Sandomierz langs een front van 30 kilometer. Men is al 25 kilometer gevorderd in de richting van Kraków en bovendien rukken de colonnes van Koniev verder ten Zuiden ook op naar deze stad.

In de Russische hoofdstad confereerden Stalin en Mikolajczyk gisteravond twee en een half uur over de toekomst van Polen. Gezien de duur van het gesprek hoopt men, dat iets goeds er het resultaat van zal zijn. Voor de zekerheid nam Mikolajczyk een grensexpert mede.

In Zuid-Oost Azië hebben de troepen van Mountbatten in wiens hoofdkwartier onze Thys van der Laan zit, een der grootste overwinningen van de strijd in dit gebied geboekt met de verovering van Myitkyina. De Chinezen aan het Salweenfront vechten in de stad Tengtjung, zodat men verwacht, dat de heropening van de Birmaweg over niet al te lange tijd een feit zal zijn.

— **Mannerheim** is officieel als President van Finland geinstalleerd.

— **In de nacht** en hedenmorgen vielen weinig vliegende bommen op Engeland.

Volksvertegenwoordiging

door

G. A. BOON.

Uit Knickerbocker van 27 Mei jl.:

In de Knickerbocker Weekly van 26 Juli 1943 heb ik een artikel geschreven: „Overgangsparlement of Vaderlijk Gezag?", dat zich richtte tegen de mededeling van Minister Albarda in een vergadering van „Pro Patria", dat het de bedoeling der regering was na de bevrijding niet de Staten Generaal bijeen te doen komen, doch in haar plaats een Biezondere Raad van Advies te benoemen, tot na tijd en wijle de mogelijkheid zou zijn geschapen om nieuwe verkiezingen te houden.

Volgens den Londensen correspondent van de Knickerbocker Weekly had mijn artikel „rondom Stratton House enig stof doen opwaaien, rustig stof, zoals dat past bij Piccadilly en Mayfair — maar stof!"

Naar buiten bleek daarvan door een antwoord van Minister Albarda, waarin hij uiteenzette, dat hij reeds in 1941 (hetzelfde jaar waarin ook ik dit in een vergadering te New York als iets vanzelfsprekends besprak) het denkbeeld om de Staten Generaal te doen herleven, had verdedigd, doch waar de gedachte om na lange tijd de oude Kamers te doen functionneren weinig weerklank had gevonden en waar de oplossing door de Regering in andere richting scheen te worden gezocht, oriënteerde ook hij zich in die richting.

Daaruit bleek, dat hij dit niet zonder bezwaard gemoed had gedaan en dat de indruk, die ik uit het verslag van zijn rede kreeg: Quantum mutatus ab illo, die vóór zijn ministerschap zo vaak mijn medestrijder voor de rechten van het Parlement was geweest, slechts gedeeltelijk gegrond was. Al betreurde en betreur ik diep, dat hij zich zo gemakkelijk van de enig juiste weg had laten afbrengen. Behalve in een der als altijd van frisse kijk getuigende wekelijkse beschouwingen van Kanteleer, heeft het stof zich sindsdien weer gelegd, tot de laatste maanden rukwinden in Piccadilly en... bezet Nederland het weer met grote kracht hebben doen opwaaien.

Professor van Embden richtte in September 1943 een uitvoerige nota tot de Ministerraad en toen hij in Januari 1944 nog geen antwoord van den betreffenden minister had ontvangen — een ervaring die hij met velen deelt! — publiceerde hij een deel zijner nota, waarin hij op klemmende wijze er tegen waarschuwde, dat de Regering met voorbij gaan van en tegen de Grondwet in, de bestaande en ervaren Volksvertegenwoordignig zou vervangen door een benoemd schijnparlement en waarin hij wees op het gevaar om de ministeriële verantwoordelijkheid een dag langer te schorsen dan nodig is.

Daarop heeft Professor Veraart in een gespierd artikel de les gelezen aan hen, die — ook op posten, waar men wetenschap van de Nederlandse constitutie moet eisen—zich zo moeilijk een denkbeeld schijnen te kunnen vormen van wat rechtens onze Constitutie is. Hij noemt het ter zijde schuiven van het bestaande Parlement en zijn vervanging door een benoemde Raad ondenkbaar, omdat verantwoordelijkheid van de Regering aan een door haar benoemd Parlement een paskwil en een absurditeit is. Hij weigert te geloven, dat de Regering niet alsnog tot bezinning zal komen.

Veraarts artikel is het lezen overwaard en het ademt de geest van zijn leermeester Struycken, wiens dood een onherstelbaar verlies voor Nederland en de internationale rechtsorde betekende.

Een rapport van een sub-commissie van de Londense studiegroep plaatste zich daarna weer op het standpunt der Regering en gaf daarop een soort Memorie van Toelichting: Zij meent, dat een voor-oorlogs Parlement niet geacht kan worden het volk te vertegenwoordigen en zij geeft de voorkeur aan een bij Koninklijk Besluit benoemde „Raad van Bijstand en Overleg", die in de gelegenheid zal moeten zijn vooraf kennis te nemen van ontwerpen van wetten — welke uiteraard de vorm van Koninklijke Besluiten moeten blijven dragen — en die zijn bevinding aan de Regering kenbaar kan maken. Die Commissie is er van overtuigd, dat de verantwoordelijke Regering met de bevindingen van de Raad terdege rekening zal houden, al is die Raad dan ook een door de Regering zelve benoemd college met slechts beperkt representatief karakter.

De Commissie neemt bij haar conclusies tevens in aanmerking, dat een continuatie van het oude Parlement, volgen geruchten uit Nederland, bij het Nederlandse volk op heftige tegenstand zou stuiten.

Doch deze „ geruchten" werden onmiddellijk achterhaald, want kort na de verschijning van het rapport bleek uit drie der voornaamste ondergrondse bladen (het sociaal-democratische Parool, het vrijzinnig-christelijke Vrij Nederland en Oranje en het rooms-katholieke Je Maintiendrai), dat men wenste, dat dadelijk de constitutionele parlementaire regeringsvorm zou worden hersteld en dat de oude kamers de overgangstoestand moesten overbruggen.

De ondergrondse bladen erkennen, dat er een grond van waarheid is in de bewering, dat de Kamers van voor de oorlog niet volledig representatief meer zijn, maar zij begrijpen, dat aan die grief niet is tegemoet te komen zonder de grondslagen van ons staatsrecht te ondermijnen. Zij verzetten zich er tegen, dat een noodrecht ons constitutionele stelsel langer dan nodig is, op zij zou zetten en dat door terzijdestelling van de Staten Generaal dat stelsel — al of niet tijdelijk — zou worden afgeschaft, hetgeen gelijk zou staan met de invoering van dictatuur, immers van een sterk gezag, dat alleen geadviseerd wordt door mensen, daartoe door de Regering benoemd.

Ziehier de stand der meningsuitingen over dit zo enorm belangrijke vraagstuk voor de toekomstige parlementaire democratie in Nederland.

Ik heb na de onomwonden uiteenzetting van mijn standpunt in het begin van 1941 en in de „Knickerbocker Weekly" van midden 1943 hierover gezwegen, tot anderen hierin zouden treden. Na de krachtige steun van de hoogleraren Veraart en Van Embden, van Kantekleer, van verschillende inzenders en bovenal van de ondergrondse pers in Nederland, wil ik er in het licht der latere gebeurtenissen nog een en ander aan toevoegen.

Niemand maakt zich thans meer illusies omtrent het onmiddellijk en zelfs spoedig houden van Kamerverkiezingen: de repatriëring van een half millioen Nederlanders en het daarna opmaken van de nieuwe kiezerslijsten zal nieuwe verkiezingen binnen 1½ à 2 jaar on-

(Wordt vervolgd op pag. 4)

Onze Grote Vader

SINT DOMINICUS.

De zonen van dezen Vader vereren hem moet een gebed, dat als beginwoorden heeft: Grote Vader Sint Dominicus. Dit heeft de schijn van pocherij tegenover andere Orden van Congregaties. Maar in werkelijkheid is het niet zo.

Als wij onzen Vader groot noemen, dan is dat omdat in hem de deugd van magnanimitas, de deugd waardoor men grote werken verricht voor het Rijk Gods op aarde, op een biezondere wijze heeft uitgeblonken.

Wij, die leven in een tijd, die overvol is van organisaties, en daarom de moeilijkheden van het organiseren uit ondervinding kennen, moeten toch wel bewondering koesteren voor een man, die een organisatie stichtte, die nu reeds zeven eeuwen lang zonder verandering of aftakking heeft voortbestaan. Hadden wij niet meer dan dit ene feit alleen, het zou genoeg wezen om te kunnen besluiten, dat Sint Dominicus een groot iemand, een man van weergaloze mensenkennis en helder inzicht moet zijn geweest.

Nu die Orde er eenmaal staat, lijkt het vanzelfsprekend en gewoon dat zij er is. Maar vergeten wij niet, dat, toen die eenvoudige priester, die stadjes en dorpjes afreisde, en jarenlang zonder hulp van medebroeders als een eenzame ronddoolde, dat er toen plannen in hem rijpten, die in de spiritualiteit zijner dagen een volledige omkeer moesten brengen. De kloosterling hoorde in het klooster thuis, en de wereldgeestelijke in zijn parochie. Een kloosterling buiten het klooster werd beschouwd als een vis buiten het water. Daarbij kwam nog, dat geen enkele wereldgeestelijke erop gesteld was, dat de kloosterling zich in zijn zaken kwam mengen. Enkele proeven om het kloosterideaal aan de zielzorg te binden, ongeveer in de trant zoals Sint Dominicus het wilde, waren juist in zijn dagen hopeloos mislukt. Ja, het aanzien van de Kerk had door deze nieuwe uitvindingen zozeer geleden, dat het Lateraans Concilie ertoe overging het oprichten van nieuwe Orden en Congregaties eenvoudigweg te verbieden. Er waren er voldoende.

En toch zag Dominicus zich geroepen een Orde in het leven te roepen, die al die mislukte pogingen in moderniteit overtrof.

Geen mens was er, die vertrouwen had in die plannen. De Albigenzen en Waldenzen lachten met dien onbeduidenden priester, die met een opgewekt gemoed rondtrok, alsof hij succes kon oogsten. Bij de bisschoppen en priesters mocht hij niet aankomen met reorganisatieplannen. De adel bedreigde hem met doodslag, het volk lachte hem uit.

Maar na enkele jaren stond er een Orde. En die breidde zich met een ongelofelijke snelheid over geheel Europa uit en bracht de heerlijkste geestelijke vruchten voort. Vijf jaren lang heeft Sint Dominicus zelf de leiding gehad; toen was zijn geesteskind zo ver, dat het den vader missen kon. Deze sprak van heengaan naar de verre missielanden. Dat zulk een machtig werk in enkele jaren geheel voltooid was, is wellicht het grootste blijk van Sint Dominicus' grootheid.

Als wij zijn arbeid vergelijken met wat wij groot achten, dan stuiten we op een schreeuwende tegenstelling. Wij zien onze niettige werkjes zo gemakkelijk groot. En dan achten we ons nog een onmisbaar element in onze omgeving. Als wij er niet meer zijn, zal de samenleving een schok krijgen, die zij nog lang zal voelen.

Niemand immers kan het zo goed als wij. En we zien over het hoofd, dat dat juist de grootste fout van een organisator is. Sint Dominicus kon wèl gemist worden. Toen zijn broeders zich tegen zijn heengaan verzetten heeft God hem genomen. De Orde bleek inderdaad af te zijn.

Wij vragen ons af, hoe Sint Dominicus tot zulk een groot man is uitgegroeid. Het antwoord luidt: Omdat hij zich heeft weten klein te maken. Dit is geen simplistische oplossing of een gezochte paradox, het is waarheid. Hij was een willig werktuig in de handen van God. Aan Hem liet hij zijn levenslot over. Waarheen God hem riep is hij gegaan. Acht jaren lang was hij kannunnik van Osma, en van deze tijd weten we weinig meer dan dat hij nauwelijks buiten de omheining van het kloostereref kwam. Daarop volgde een ongeveer even lange periode van eenzaam zwerven in de omgeving van Prouille.

Dan kwamen de jaren waarin hij zijn Orde stichtte. Had God hem een verborgen leven of dat van een eenzaam zwerver weggelegd, met dezelfde ijver zou hij er zich op toegelegd hebben, tot aan zijn dood, want hij zocht zichzelf niet, maar Gods eer en Gods wil. Hij was een dienaar, een van den Heer, zoals zijn naam Dominicus aanduidt.

Daarom heeft hij niet geaarzeld, toen God van hem eiste, dat hij een baanbreker zou worden in de geschiedenis van het geestelijke leven, een geweldenaar in het besturen, een Patriarch onder de Ordestichters. Hij boog zijn hoofd, en sprak zijn fiat uit in een lange reeks van daden.

Een Dominicaan.

Joseph Jablonski, die verklaarde in 1933 uit de gevangenis te zijn ontsnapt om bij zijn vrouw Carmella (midden) te zijn, toen deze een dochter, Antoinette (rechts), kreeg, troost zijn gezin na zijn arrestatie. Jablonski zat in de gevangenis voor zijn leven wegens moord. 10 Jaar lang — de leeftijd van zijn dochter — liep hij vrij rond.

STORMLOOP OP DE BAZAAR.

Eerste avond levert 15.000 gld. op.

Ongeveer 1600 bezoekers hebben gisteravond al een nettowinst van 15.000 gld. opgebracht voor de Bazaar van Comité Nederland te Emmastad, dat is gemiddeld 9 gld. per persoon. De geestdrift waarmede de kramen en tenten bestormd werden, kan alleen als een stormloop beschreven worden, temidden waarvan Zijne Excellentie de Gouverneur met Adjudant bijna verloren gingen. De Gouverneur kwam om 17.15 uur, waarna met een kwartier vertraging de Bazaar door Leendert W. Korthals geopend werd. De Heer Korthals sprak over het doel van de bazaar, over het nut van Comité Nederland en over de strijd der vrijheid, die door dit alles gesteund wordt. De Gouverneur gaf de wens te kennen ook een enkel woord te spreken, waarna Zijne Excellentie een geestige toespraak hield, die weliswaar meer was dan een 'enkel woord', waarin Zijne Excellentie op gevoelige wijze de kinderen van Nederland wist te betrekken.

De Gouverneur zeide o.a. de kinderen van tijd tot tijd de plechtigheid der opening met hun geschreeuw te horen verstoren, maar dat is niet erg. Hierdoor krijgt dit alles een zo door en door Nederlands idee.

Zes hoornblazers, die door Tamboer-majoor Willemse geleverd waren, stieten hierop de bazuin, waarna het publiek de kramen bestormde. De leveranciers konden het werk niet meer aan. Poffertjes werden bij duizenden en duizenden gemaakt en afgeleverd. De kop van Jut werd met het geweld der geestdrift al spoedig aan stukken geslagen (een aanwezige timmerman herstelde het ding weer, zodat deze bron van inkomsten niet op non-actief behoefde te blijven). De champagne schuimde in de glazen en de bols vloeide door de kelen. Ali Neman voorspelde alleen maar gunstige toekomsten, een band speelde beneden en een andere speelde boven. Om 23 uur hadden omstreeks 1600 mensen de bazaar bezocht. Vanmiddag en vanavond is zij weer open.

* * *

Vanavond om 21 uur wordt er een postzegelveiling gehouden (enkele zeer kostbare exemplaren).

Ook wordt bij opbod verkocht een volledig aquarium met vissen, verlichting en al. Dan is er nog een speelgoed-fort en een dito slagschip, gemaakt door een C.S.M.-er. Tenslotte wordt het meubilair verkocht.

MONS. VERRIET BEZOEKT BAZAAR.

Ter gelegenheid van de opening van de bezaar heeft Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur P. I. Verriet O.P. een bezoek gebracht aan de bazaar en werd rondgeleid door de Heren Leendert W. Korthals, F. A. Vromans en Th. C. F. Mali.

St. ALOYSIUS SCHOOL VIERT FEEST.

De meisjes van de St. Aloysius School op Pietermaai hebben gisteren feest gevierd ter herdenking van het feit dat Zuster Maria, hoofd van de St. Aloysius School en Zuster Cornelia hoofd van de 4e klasse van genoemde school, haar zilveren professiefeest onder de vacantie zullen vieren, waarbij de leerlingen niet tegenwoordig zouden kunnen zijn. Zijne Hoogwaardige Excellentie Monseigneur P. I. Verriet O.P., woonde de feestelijkheden bij, waar toneelstukjes en schone liederen veel hebben bijgedragen tot het slagen van dit feest.

„EL MUNDO ISRAELITA"

Met ingang van 1 Augustus is de Heer Emilio Lopez Henriquez, de jarenlange en bekende redacteur van het dagblad „La Prensa" tevens opgenomen in de redactie van het enige Joodse weekblad in Venezuela „El Mundo Israelita". De Heer Emilio Lopez Henriquez zal in het biezonder belast worden met dat gedeelte, dat betrekking heeft op Aruba en Curaçao. Rabdijn Is Jessurun Cardozo zal de Heer Lopez Henriquez in zijn werk bijstaan.

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: J. N. H. Butôt, Hoofd-Technisch Ambtenaar bij het Departement van Openbare Werken alhier, 6 weken buitengewoon buitenlands verlof en met vergunning dit verlof in het buitenland door te brengen; H. M. Elias, tijdelijk werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken, alhier, 2 weken vrijstelling van dienst wegens andere redenen dan ziekte, en met vergunning deze vrijstelling van dienst in het buitenland door te brengen; Mejuffrouw S. Becker, tijdelijk werkzaamgesteld bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier, 4 weken vrijstelling van dienst; E. O. Frigerio, telegrafist bij de Landsradio op Aruba, 4 weken vrijstelling van dienst; E. H. Ch. Essed, havenbeambte 1ste klasse alhier, 28 dagen vrijstelling van dienst.

Benoeming: F. Kock, tot tijdelijk telegrambesteller op Aruba; F. De Paula Wever, adjunct-commies werkzaam ter Griffie van het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba, tot Substituut-Griffier van het Gerecht in Eerste Aanleg op Aruba; Mevrouw I. Ballard de Barchena tot tijdelijk klerk en werkzaamgesteld op het Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling alhier; E. J. Rozendal tot Kassier van de Curaçaose Bank alhier.

Waarneming: I. Bouwman, commies ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier, is voorlopig belast met de werkzaamheden van kassier ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier; J. R. van Geffen, adjunct-commies ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier, is voorlopig belast met de werkzaamheden van Sub-Ontvanger der boete- en transactiegelden tevens Kasbeheerder van de Vreemdelingendienst.

Werkzaamstelling: Mejuffrouw A. Alejo, Mejuffrouw W. Eustatia, Mevrouw N. A. Campbell, Mejuffrouw W. Kompel op het Bureau voor Crisiszaken, alhier; C. F. Doesberg op het Bureau voor Crisiszaken, Afdeling Aruba; Mejuffrouw P. M. van Vliet en Mejuffrouw R. W. Doesberg bij de Burgerpolitie op Aruba; Mejuffrouw A. J. Rademachere op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken, alhier.

Bevordering. C. A. V. Fincio, en F. S. H. Kitelie hulpmonteur bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier, tot monteur bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier; H. Natzijl, technisch assistent bij de Landsradio- en Telefoondienst alhier tot technisch ambtenaar bij de Landsradio- en Telefoondienst, alhier.

Overplaatsing: R. Pietersz, adjunct-commies op de Bureaux van de Burgerlijke Stand en het Bevolkingsregister op Curaçao naar de Gouvernements-Secretarie; Mejuffrouw M. H. Linker, tijdelijk werkzaamgesteld ter Gouvernements-Secretarie naar het Laboratorium van de Openbare Gezondheidsdienst alhier; M. R. W. B. Berkenveldt, gouvernements-geneeskundige in het 3e district op Curaçao naar Willemstad en belast met de Zuigelingenzorg op Curaçao en de behandeling van de gouvernements-patiënten in het Leprozensgesticht; M. A.H. Wong Lun Hing, tijdelijk gouvernements-geneeskundige naar het 3de district op Curaçao en belast met de armenpractijk aldaar.

Eervol ontheven: I. Bouwman, commies ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier, is tijdelijk ontheven van de functie van Sub Ontvanger der Boete- en transactiegelden tevens Kasbeheerder van de Vreemdelingendienst; A. van der Sar, gouvernements-geneeskundige in Curaçao van zijne werkzaamheden in het Leprozengesticht; M.A.H. Wong Lun Hing, tijdelijk gouvernements-geneeskundige belast met de Zuigelingenzorg op Curaçao van genoemde werkzaamheden.

Ontslag aan: Mejuffrouw W. Kempel, tijdelijk werkzaamgesteld op het Bureau voor Crisiszaken alhier, op haar verzoek eervol; D. Kelly kommies der belastingen 1e klasse op Aruba; E. V. Marchena, tijdelijk hulpkommies der belastingen alhier; Mejuffrouw I. J. Fijnje, tijdelijk werkzaamgesteld bij de Militaire Censuurdienst, alhier, op haar verzoek, eervol; E. J. Rozendal, Hoofdcommies ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier, op zijn verzoek. eervol.

De waarnemend Gouvernements-Secretaris,

F. J. J. Corner.

Buitenland

PATRIOTTEN ONTVOEREN ADMIRAAL PLATON.

Volgens een bericht uit Zürich hebben de Franse patriotten Admiraal Platon, de vroegere Minister van Kolonie van Vichy en Staatssecretaris onder Laval, als gijzelaar ontvoerd. (Londen, (AP) 3.8).

STEUN VOOR MIKOLAJCZYK.

Wade Werner seint uit Londen:

Dr. J. Retinger, de vroegere politieke secretaris van wijlen Generaal Wladislaw Sikorski, is na een verblijf van zes maanden in bezet Polen in Londen teruggekeerd. Hij deelde aan verslaggevers mede, dat de Poolse Socialistische en andere partijen Premier Mikolajczyk zullen steunen in elke overeenkomst welke hij met Stalin mocht sluiten. Hij deelde mede, dat de Nationale Raad voor de Poolse Eenheid, welke in Warszawa gevormd werd, stemde om zijn volle steun aan Mikolajczyk te geven en dat de Polen in Londen evenzo achter hem zullen staan in alles wat hij doet.

De vroegere Voorzitter van de Poolse Socialistische partij, Tomas Arciczowski, die ook uit Polen in Londen is aangekomen via Caïro, legde er de nadruk op, dat de gehele Poolse bevolking het herstel van de normale Pools-Russische betrekkingen verlangt hetgeen nodig zal zijn voor een duurzame vrede. Arciczowski zeide, dat vier grote politieke partijen en een aantal kleinere groepen samenwerken in het ondergrondse bestuur dat in verbinding staat met de Poolse regering in Londen. Hij zeide, dat het ondergrondse leger onder bevel van Generaal Bor zeer actief geweest is gedurende de laatste drie maanden en alzo grote steun verleend heeft aan de Russische legers. Men ruimde 1400 Gestapomannen en andere Duitse autoriteiten op.

Arciczewski sprak zijn afkeuring uit over het Nationale Comité voor de Poolse Bevrijding, dat onlangs een overeenkomst met de Sovjet Unie sloot. Hij zeide, dat dit Comité bestaat uit een groep, welke betrekkelijk onbekend is aan de Poolse massa's en moeilijk namens Polen kan spreken.

De enige weg voor het vestigen van vriendschappelijke betrekkingen tussen Rusland en Polen is door het herstel der betrekkingen met de wettige Poolse regering. Hieraan voegde hij toe grote hoop te vestigen aan de conferentie van Mikolajczyk met Stalin omdat het in Moskou Stalin is die beslist en niet het zogenaamde Nationale Comité. (Londen, (AP) 3.8).

MIKOLAJCZYK CONFEREERT MET STALIN.

Premier Maarschalk Stalin heeft Donderdagavond twee en een half uur geconfereerd met Premier Stanislaw Mikolajczyk, leider van de Poolse regering in Londen. Er werd geen officiële verklaring uitgegeven. Mikolajczyk, die met formele diplomatieke hoffelijkheid ontvangen werd, was vergezeld van zijn Minister van Buitenlandse Zaken Tadeusz Romer en Professor Grabsky, een Poolsen grensexpert.

Tevoren werden Mikolajczyk en Romer een half uur te woord gestaan door den Russische Commissaris van Buitenlandse Zaken Viacheslav Molotov, doch men gelooft, dat de bespreking bepaald werd tot algemeenheden. De Russische pers gaf intussen uiting aan de mening, dat Generaal Kazimierz Sosnkowski, de Poolse Oppebevelhebber van de strijdkrachten der uitgeweken Poolse regering, en zijn aanhangers, niet aanvaardbaar zijn voor de Russen en dat het Poolse Comité voor de Nationale Bevrijding, dat in Rusland gevormd werd, de ware regering is om Polens politiek te verenigen. Noordamerikaanse en Britse diplomatieke kringen namen een houding aan van „beheerst optimisme" in de mening, dat Polen en Russen tot een vergelijk zullen komen. (Moskou, (AP) 4.8).

HET DUITSE PLAN OM NAAR AMERIKA DOOR TE DRINGEN.

Suriname in het plan betrokken.

J. Edgar Hoover, Hoofd van het Noordamerikaanse Federale Bureau van Onderzoek (FBI), heeft in een Noordamerikaans tijdschrift beschreven hoe het grote plan der nazies om door te dringen in Latijns Amerika verijdeld werd.

„Meer dan 7000 gevaarlijke agenten en sympathizeerders van de as, die in Latijns Amerika werkzaam waren, zijn uitgezet, geïnterneerd of naar plaatsen in het binnenland gevoerd, waar zij geen kwaad kunnen doen", schreef hij.

Niettemin waarschuwde hij: „Alle gevaar is nog niet geweken. Latijns Amerika is de bron van vele onzer benodigde strategische materialen: tin, olie, koper, diamanten voor de nijverheid, platina, kinine enz. Hitler en Tojo zullen — alvorens zij uiteindelijk verpletterd zijn — onophoudelijk trachten verspieders en saboteurs in Latijns Amerika aan land te zetten, waar inlichtingen omtrent de Geallieerde oorlogsinspanning betrekkelijk gemakkelijk verkregen kunnen worden, waar de wildernis en de grote steden genoeg dekking bieden voor geheime radiostations, waar sabotage tegen olievelden of mijnen grote invloed kan hebben op de productie van wapenen door de Verenigde Staten."

Hoover zeide verder: „Meer dan 250 goed geoefende vijandelijke verspieders en saboteurs zijn onschadelijk gemaakt in Latijns Amerika, 29 geheime kortegolfstations, die gebruikt werden om inlichtingen over de Verenigde Staten naar Duitsland te zenden, zijn buiten werking gesteld. Duizenden gevaarlijke onderdanen van de as zijn onder toezicht gesteld." Hoover zeide, dat de organisatie van de as „zich tamelijk hecht genesteld had in Latijns Amerika omstreeks het midden van 1940." Hij stippelde enkele der plannen van de as uit, bijvoorbeeld:

„In 1941 en 1942 werd ons gemeld, dat Duitsland instructies gegeven had voor een rechtstreekse aanval op de Noordamerikaanse defensies in het Caraïbisch gebied. Het Panama Kanaal, de Colombiaanse havens en oliepijpleidingen zouden worden aangevallen door Duitse en Japanse vliegtuigen. Ook werden inlichtingen ontvangen, dat Duitsland een vloot bouwde van duizend grote duikboten om Duitse expeditiestrijdkrachten te brengen naar Colombia en Venezuela. Onze aandacht werd er op gevestigd, dat de Duitsers van plan waren een boot te laten zinken in een smalle rivier in Suriname, waarover 60% van de bauxiet, die in de Verenigde Staten gebruikt wordt, met schepen wordt gebracht van mijnen, die verder het land in liggen.

De Japanners in Brazilië — duizenden hunner — zouden zich bewapenen. De Duitsers in Chili maakten plannen om de verkeersmiddelen te ontwrichten in geval dat land met de as zou breken, waardoor de Verenigde Staten afgesneden zouden worden van een onschatbare voorraad koper, nitraat en soda.

In Argentinië scheen het alsof de Duitse en Japanse verspieders hun gang gingen en naar vermeld werd, namen Duitse duikboten olie in op de kusten van dat land. In Bolivia, de belangrijkste bron van tin voor de Verenigde Staten, staakten de mijnwerkers om hogere lonen te eisen. Dit was voornamelijk **te wijten aan de** Duitsers......

Op de Braziliaanse kust waren vernielers aan het werk op bases, die gebouwd werden voor de Verenigde Staten. In een gebied werden 400 gebouwen in brand gezet en ertskristal — dat gebruikt wordt in de radio-industrie tot een waarde van duizenden dollars werd vernield. Er waren geheimzinnige vertragingen. Kleine machine-onderdelen braken en overal schenen zich moeilijkheden voor te doen.

In samenwerking met de politie en geheime diensten der Latijns Amerikaanse republieken waren wij in staat snel op te treden tegen onze vijanden en de hand op hen te leggen voordat zij hun voornaamste plannen ten uitvoer konden brengen...... Het falen van Hitlers spionnage-systeem in Latijns Amerika kan aan vele oorzaken worden toegeschreven. Doch ik geloof, dat de belangrijkste daarvan de geest van verstandhouding en wederzijdse hulp is als gevolg van het besef der plannen die onze vijand koesterde.

Dit is iets wat de Führer niet kon begrijpen — vriendschap. Wij werkten altijd harmonieus samen met de politie in Latijns Amerika, doch de oorlog heeft ons voor de eerste maal in nauw contact gebracht met onze vrienden in het Zuiden. Het was een gelukkige succesrijke samenwerking. Zij hebben dappere, vaderlandslievende, scherpzinnige en innemende mannen. Wij van de FBI zijn trots met hen gewerkt te hebben in een der moeilijkste en meest beproevende taken in ons bestaan" (New York, (AP) 3.8).

Bij een luchtbasis in Groot Britannië wachten de stationschef en andere officieren op het balcon van de verkeerstoren op de terugkeer van vliegtuigen, die een aanval op Europa hebben gedaan. Een ambulance en brandblusauto staan klaar.

DE AANVAL OP ANSJAN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog, Henry Lewis Stimson, maakte op een persconferentie bekend, dat de B-29 Superforten, die de Japanse staalfabrieken te Ansjan in Mantsjoerije aanvielen, voltreffers plaatsten op hoogovens en andere fabrieksgebouwen. (Washington, (AP) 3.8).

CURAÇAOSE KWARTJES.

De nieuwe, echt-Curaçaose kwartjes zijn thans in omloop. Onder Willem II en III werden kwartjes van Nederland hier gebruikt; beide soorten zijn nog in omloop, men ontvangt ze nog bijkans dagelijks. Onder Koningin Wilhelmina kwamen de kwartjes met opdruk „Kolonie Curaçao". Dat was omstreeks 1900. Ook die zijn nog in omloop. Daarna kwamen de gewone Nederlandse kwartjes. En thans is de nieuwe uitgave verschenen met het trotse opschrift „Munt van Curaçao". In plaats van het „25sents" vermeldt de Munt van Curaçao haar waarde als ¼ G (evenals op de kwartjes van omstreeks 1900). De voorzijde van de munt is als voorheen: het bekende portret van Koningin Wilhelmina. Ook dubbeltjes met $^1/_{10}$ G zijn al in omloop gebracht.

Laatste nieuws

— **Edward Ball seint uit Rennes, dat de Noordamerikaanse pantsercolonnes zich uit Rennes in verschillende richtingen verspreid hebben. Een colonne nadert Mauron op 43 kilometer ten Westen van de stad. Andere strijdkrachten zijn doorgedrongen tot Bain de Bretagne op 27 kilometer ten Zuiden van de stad en tot de omgeving van Pipriac op 32 kilometer ten Zuid-Westen ongeveer twee-derden van de afstand over het schiereiland. Aan de Noordzijde van Bretagne bereikten de Noordamerikanen Broons op 22½ kilometer ten Zuid-Westen van Dinan, terwijl nog een andere strijdmacht uit Dol de Bretagne toog om den vijand aan te vallen bij St. Malo aan de kust.**

— **De Duitsers** vlieden heden door Florence naar het Noorden en hun kanonnen schieten reeds van de hoogten achter deze stad. De Nieuw Zeelandse troepen bevinden zich op 5 tot 6½ kilometer van Florence. De Zuidafrikaanse en Britse troepen ten Oosten van de stad maakten ook belangrijke winsten en naderen de linie van de rivier van Ema. In deze vorderingen werden de steden Impruneta en Montebuoni veroverd. Aan het front van het vijfde leger bij Pisa bleef de toestand onveranderd. Geallieerde bommenwerpers vielen gisteren militaire doelen in Zuid-Duitsland, Noord-Italië en Joegoslavië aan.

— **Het weer** boven West-Europa is heden goed en men verwacht, dat de luchtmacht danig in de weer zal zijn. De Duitse radio meldde reeds, dat Geallieerde toestellen vóór het middaguur het Reich naderen. Hedenmorgen hebben zware en middelzware bommenwerpers van de Raf een vernietigende aanval gedaan op de rangeerterreinen te Portes en Le Valence in het Zuiden van Frankrijk.

Angelo B. Bertelli, een vroegere Noordamerikaanse voetbal-ster, verlaat de St. Anna kerk te West Springfield, Mass., na in het huwelijk te zijn getreden met Mej. Gilda Lena Passerini. Bertelli is 2e Luitenant in het Corps Mariniers.

HOE KAN U NIEUWE KRACHTEN WINNEN EN UW BLOED VERRIJKEN?

Indien U zich uitgeput gevoelt — terneergeslagen — indien U slapelooze nachten heeft — geen energie, last van zenuwen, geen eetlust — heeft U direct **Ferrizan** noodig.

Dikwijls voelt U het verschil binnen 3 dagen — Uw vrienden merken het op.

De eetlust keert terug — U voelt werkelijk de drang om te eten. U wordt minder zenuwachtig — het werk gaat gemakkelijker — U slaapt gezond.

Ook vrouwen en mannen die teekenen vertoonen van vroegtijdige bloed en zenuwuitputting dienen een flesch van dit schitterende versterkingsmiddel aan te schaffen — een nieuwe geconcentreerde vorm van ijzer dat U opbouwt en een nieuw mensch van U maakt.

Ferrizan is in iedere apotheek verkrijgbaar.

De Heer en Mevrouw
BOLGARD - DOMINGUEZ
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon
ROBERT EDWARD
Sint Elizabeths Gasthuis
2 Augustus '44

(Vervolg van pag. 1)

mogelijk maken, zelfs wanneer de waarachtige wil om hiermede de grootste spoed te betrachten, aanwezig is. Hoe zal dat vacuum overbrugd worden?

Wij zullen dadelijk bij de bevrijding de Staat van Beleg krijgen. Dat is vanzelfsprekend en nodig. Maar niet nodig was, dat een Minister aanvankelijk aan het Nederlandse volk mededeelde, dat deze toestand ten hoogste enige weken, wellicht slechts enige dagen zou duren, waarop later natuurlijk moest worden teruggekomen. Laten wij ons geen illusies maken, deze situatie zal geruime tijd blijven voortbestaan. Wij worden voorlopig een Volk in Uniformen: talloze burgers worden in direct militair verband gebracht. In de „Knickerbocker Weekly" van 31 Mei 1943 schreef ik over de militair volkomen ongeschoolde mensen, die als „de afdeling New York van het Nederlandse legioen" werden betiteld. Sindsdien zagen wij een burger, wiens nautische kennis zich beperkte tot het feit, dat hij op een marine-bureau werkte, plotseling in zee-officiers uniform verschijnen, een koopman als kolonel, een geïmproviseerde luitenant ter zee overnacht omgetoverd in een Majoor van het landleger, een Officier van Justitie als vleesgeworden omdraaiing van het „cedant arma togae" veranderd in een overste. De Engelandvaarders, hetgeen natuurlijk niet synoniem is met Engelandvaarders, zullen bijna allen in militair verband gaan. Er is medegedeeld, dat er een Bizondere Staat van Beleg zal zijn, niet geheel corresponderend met de wet van 1899. Maar hoe dat ook, onder de Staat van Beleg zullen de grondrechten sterk worden beknot, de grondrechten, die toch zijn de individuele vrijheidsrechten door de Grondwet aan de staatsburgers gegeven, teneinde hun een vrijheidssfeer tegenover het gezag te waarborgen. De grondwettelijke bevoegdheden van het burgerlijk gezag opzichte van de openbare orde en de politie kunnen geheel of ten dele op het militair gezag overgaan en de burgerlijke overheden kunnen aan de militaire ondergeschikt worden. Van de Grondwetsartikelen omtrent vrijheid van drukpers, vereniging en vergadering, binnentreden van woningen, enz., kan worden afgeweken evenals van waarborging van het postgeheim. Dat dit het geval zal zijn, spreekt duidelijk uit de door de studiecommissie geuite wens, dat deze beperkingen niet zullen gelden voor de Bizondere Raad van Advies, het Ersatz-Parlement. Daarom is onder de Staat van Beleg nu oneindig meer dan onder normale omstandigheden een Volksvertegenwoordiging nodig, waar de stem van het Volk kan worden gehoord bij monde van parlementaire onschendbaarheid genietende representanten, wier uitingen onverkort in de Handelingen en — ongecensureerd — bekort in de Algemene verslagen in de pers tot de burgers zullen komen. Het behoeft nauwelijks betoog, dat dit iets geheel anders is dan vergaderingen van een door de Regering benoemde Raad van Bijstand.

Als bezwaar wordt opgeworpen, dat de Kamers, die in 1940, 1941 en 1943 zouden zijn afgetreden, niet meer representatief zouden zijn, omdat zij gekozen waren ter behartiging van vóóroorlogse problemen, en niet van oorlogs- en na-oorlogse problemen (doch dit zou evenzeer slaan op de Regering, die het vertrouwen der Kamers kreeg en die niet was voorbestemd om oorlogs- en na-oorlogse problemen te behandelen). Die exceptie zou evenzeer opgeworpen kunnen worden tegen de Kamers in Engeland en Canada, die sinds 1935 en 1937 zitting hebben.

Het argument is armelijk én gezocht. Het waren vertrouwensmannen en vrouwen met vrij mandaat, onafhankelijk om zonder bindende opdracht hun oordeel te vellen en de enige regulateur was hun niet-herkiezing, wanneer zij niet aan de verwachtingen hunner kiezers hadden beantwoord. Zij waren de exponenten, niet van specifieke eisen, maar van algemene idealen, die in de verschillende groepen der bevolking leefden. Hebben zij dat vertrouwen beschaamd? (behalve natuurlijk de 3% landverraders, die uitgeworpen zullen worden).

„Mercator" in het Londense „Vrij Nederland", die zijn hart heeft verpand aan een door een hoogstaande Regering benoemde hoogstaande Raad van Bijstand, insinueert in deze richting door te schrijven, dat hij vertrouwt, dat de tegenwoordige Nederlandse Regering het Nederlandse volk in elk geval zal behoeden voor de voorstellen Veraart-Boon-Van Embden, opdat wij niet het gevaar lopen na de oorlog wederom volksvertegenwoordigers te zien optreden bv. van het genre De Geer. Het is de typerende gedachtengang van mensen, die altijd getracht hebben het gezag van het Parlement te ondermijnen. De Heer Mercator schijnt vergeten te zijn, dat de deserterende De Geer Cabinetsformateur en Minister-President en geen volksvertegenwoordiger was en hij zal wel verbaasd en teleurgesteld zijn geweest, toen bleek, dat de blaam, die hij op de Volksvertegenwoordiging wierp, geenszins door de ondergrondse pers in Nederland werd gedeeld.

De Parlementaire democratie is in Nederland zonder revoluties, na rustige doch lange en ernstige strijd geboren: de jaren 1848 (onschendbaarheid der Kroon, verantwoordelijkheid der Ministers), 1866 en 1868 (overwicht van het Parlement) en 1917 (algemeen kiesrecht, passief vrouwenkiesrecht, gevolgd door actief vrouwenkiesrecht) waren mijlpalen op die weg.

Ook 1879 moet in dit verband genoemd worden. Lang was gestreden over de definitie, die aan het woord Algemene Maatregel van Bestuur moest worden gegeven. Sinds 1879 is die strijd beslist, toen de Hoge Raad in een arrest geheel van systeem veranderde. Ons hoogste rechtscollege besliste nl., dat de Koning slechts tot het uitvaardigen van A.M.V.B. bevoegd is, wanneer deze òf steunen op de Grondwet òf op de wet, of daar althans het uitvloeisel van zijn. Professor Kranenburg acht dit zó belangrijk, dat hij het arrest op één lijn stelt met de Grondwetsherziening.

Na uitwijking naar Londen kon dit beginsel natuurlijk niet werken, staatsnoodrecht deed tijdelijk Koninklijke Besluiten, inhoudende een A.M.V.B., in plaats komen van de wet. Maar zodra het mogelijk is het fundament onzer constitutie: „De wetgevende macht wordt gezamenlijk door den Koning en de Staten-Generaal geoefend" te herstellen, behoort zulks onmiddellijk te geschieden en worde daarmede niet onnodig een paar jaar gewacht.

De richting van ons staatsbestuur, de internationale, economische, sociale, financiële en agrarische grondslagen van onze toekomstige politiek zullen in die eerste paar jaren worden gelegd, de verhouding tussen onze verschillende gebiedsdelen zal worden geregeld, een Grondwetsherziening zal worden voorbereid, de Regeringsbemoeiingen zullen van een zodanige omvang zijn, als waarvan niemand vroeger ooit had gedroomd.

Dit alles in rechte banen te leiden is de taak der Volksvertegenwoordiging, die vanzelf der Regering veel uitgebreider volmachten zal geven dan in normale tijden.

Een Raad van Bijstand, op adviezen van welke groepen of personen ook aangewezen, blijft een college, benoemd door de Regering, zonder recht van amendement, van interpellatie, initiatief of enquête. Het was een surrogaat voor geketend Nederland in Londen, niet voor „Vrij Nederland". „Het Ministerie zal dadelijk na de bevrijding demissionair zijn", is verklaard. Dit wordt door velen aldus begrepen, dat de Ministers onmiddellijk zullen aftreden en door andere functionarissen zullen worden vervangen. Dit is stellig niet de bedoeling en het ware ook niet gewenst. Zij zullen met de waarneming der portefeuilles belast blijven. Deze Ministers immers zijn in de gelegenheid geweest uitgebreide voorbereidende maatregelen te treffen en zij moeten in de gelegenheid zijn deze in de vorm van wetsontwerpen voor de Volksvertegenwoordiging te brengen.

Hoe zou ons volk bovendien onmiddellijk kunnen beoordelen welke Ministers zijn vertrouwen hebben en welke niet? Er kunnen er onder hen zijn, van wie later blijkt, dat zij dat vertrouwen niet genieten. Welnu, het Parlement heeft door zijn rechten de mogelijkheid om een Minister van zijn desiderata te doen blijken en wanneer overeenstemming of compromis onmogelijk blijkt, dan kan het dien Minister doen vallen.

Een advies van een Raad van Bijstand kan zonder meer terzijde worden gelegd en met deze ondermijning der ministeriële verantwoordelijkheid, zou men de Kroon een zeer slechte dienst bewijzen.

De Regering zal het voorts ongetwijfeld op prijs moeten stellen voor de Volksvertegenwoordiging verantwoording van het in deze jaren gevoerde beleid af te leggen. Voor wie? Voor een door haar benoemde Raad van Bijstand? Het is als met het financiële toezicht: De Regering heeft in plaats van de Algemene Rekenkamer een harer ambtgenoten tot President van een financiële toezicht-raad benoemd. Wederom, als surrogaat is het uitstekend, maar moeilijk kan beweerd worden, dat het een aequivalent is voor een, op voordracht der Kamer, benoemde Rekenkamer, wier rapporten in de Volksvertegenwoordiging kunnen worden besproken.

Er is reeds een Koninklijk Besluit, waarin de bedoeling der Regering om zonder Volksvertegenwoordiging te regeren, blijkt: het Koninklijk Besluit dat de wet van 26 April 1940 omtrent de zetelverplaatsing verlengt. Die wet zou vervallen op 1 Januari 1944 en uiterlijk 1 Januari 1943 moest aan de Staten-Generaal een voorstel van wet worden gedaan, houdende nadere regeling. Prompt op de dag der invasie, 10 Mei 1940 werd de wet in Curaçao afgekondigd. Op het laatst denkbare ogenblik heeft de Minister van Justitie in Londen op 29 December 1943 een verlengingsbesluit uitgegeven (dat, geheel buiten schuld van het Bestuur te Curaçao, waar de voornaamste werking der wet is, aldaar eerst op 31 Januari 1944 kon worden afgekondigd, zodat een maand lang geen overplaatsingen konden plaats vinden). Wat zegt nu dat verlengingsbesluit? Men zou verwachten, dat de termijnen van 1 Januari 1943 en 1944 eenvoudig verlengd zouden worden, zodat aan de Staten-Generaal nadere regeling, respectievelijk vervallenverklaring zouden zijn voorbehouden, zoals de wet van 1940 vereist. In stede daarvan zegt artikel 1 van het besluit: „De wet van 26 April 1940 (staatsblad No. 200) blijft na 31 December 1943 in werking, zolang door ons niet anders wordt bepaald", d.w.z. opheffing door een Koninklijk Besluit te zijner tijd in Nederland uit te geven, in plaats van regeling bij de wet.

Vier jaar critiekloos regeren, zonder ter verantwoording te kunnen worden geroepen, geeft het gevoel van almacht, de tegenzin van dat te beëindigen en een zekere kruidje-roer-mij-niet-achtigheid voor critiek, die of niet, of met prikkelbaarheid wordt beantwoord.

Nooit werd dit geestiger uitgedrukt, dan in „Vrijheden en Blijheden": „Ik zeide: als je dan toch zo goed met den Minister bent, waarom wijs je hem dan niet op deze misstanden? Hij zeide: Omdat ik dan niet meer zo goed met den Minister zou zijn."

Hoe stelt men zich de oplossing in België voor ,het land, waarmede Nederland het beste is te vergelijken? In tegenstelling met de Nederlandse Regering heeft de Belgische Regering het contact met het Parlement behouden. Zij diende reeds kort na het uitbreken van de wereldoorlog een achttal machtigingsontwerpen in, die kracht van wet verkregen. Na de invasie kwam een groot aantal volksvertegenwoordigers in Limoges bijeen om de regering unaniem volmacht te geven de oorlog voort te zetten. Een klein deel hunner vergezelde de Regering in haar ballingschap en vanzelfsprekend nam zij den Kamervoorzitter Van Cauwelaert mede, zoals de Noorse Regering den Kamerpresident Hambro medenam. De Nederlandse regering assumeerde zich wel een groep ambtenaren op haar reis naar Londen, maar helaas werden de Voorzitters en Ondervoorzitters der Kamers achtergelaten. Het contact was verbroken. Dat wreekt zich nu. Nog dezer dagen verzekerde de Heer van Cauwelaert mij, dat vanzelfsprekend het — eveneens overjarige — Belgische Parlement dadelijk zal worden bijeengeroepen, hoewel België het in dezen moeilijker heeft dan wij, vooreerst omdat de positie van den Koning minder sterk is dan die van onze Koningin, in wie wij een onschatbaar en onwaardeerbaar bezit hebben, doch bovendien, omdat er behalve het groepje Rexisten (onze N.S.B.'ers) nog een groep vlaams-nationalisten van Staf de Clercq is van wie sommige met den vijand hebben geheuld. Dat baart geen zorg, omdat deze vanzelfsprekend achter slot en grendel zullen zitten.

Minister-President Hubert Pierlot gaf de toekomst in deze korte woorden weer: „that Belgium wake up, where she left off in 1940, with King Leopold on the throne, the prewar parliament in the seats the exiled Cabinet in power, until it renders account and prepares the country for postwar elections. Then we will resign."

Is het niet beschamend, dat de Belgische Regering zoveel meer vertrouwen in haar volksvertegenwoordiging stelt dan de Nederlandse en zoveel beter begrip heeft van de constitutionele monarchie dan de Nederlandse?

Wat, wanneer de tijdens de invasie in 1940 zittende Kamers uit eigen gezag zullen bijeenkomen? Zal de Regering ze met militaire macht doen uiteenjagen en daardoor een onoverbrugbare kloof met het bevrijde volk scheppen? Of zal zij dan weigeren voor het Parlement te verschijnen en slechts advies vragen van de door haar benoemde Raad van Bijstand? Het conflict zou er niet door verminderen.

Wie legaliteit en legitimiteit op het stuk der Constitutie geheel of gedeeltelijk verlaat, stort zich in avontuur, en hij kan niet voorzien, waarheen het ten slotte leidt. Men zoeke geen halfslachtige compromissen van een gedeeltelijk gekozen vertegenwoordiging, aangevuld met aangewezenen. Grondwet en Kieswet zijn duidelijk. De zes N.S.B.-leden, wier eed op de Grondwet een leugen was, worden vanzelf geëlimineerd door hun opsluiting. Van de 144 anderen, noch van opvolgers, die sommigen zullen moeten vervangen, is mij geen enkele bekend, die niet trouw is gebleven aan het Vaderland onder de moeilijkst denkbare omstandigheden. Ik ben overtuigd, dat het Nederlandse volk na deze jaren van rechteloosheid, argwanend zal staan tegenover arbitraire afwijkingen van Grondwet en Wet en dat het vurig terugverlangt naar de basis van onze Rechtsstaat.

Het is ter verdediging van dit Recht van ons volk, dat ik voor de derde maal deze diep-ernstige waarschuwng meen te moeten laten horen.

Het leven van St. Dominicus.

„The Life of St. Dominic in Old French Verse".

Het is al weer een honderd jaar geleden, dat Père Lacordaire zijn boek over het leven van St. Dominicus uitgaf, waardoor de devotie tot den Stichter van de Paters Dominicanen sterk toenam en de orde in Frankijk weer herrees. Het doet goed te zien, hoe die belangstelling bleef, alleen in het afgelopen jaar verschenen er reeds verschillende levensbeschrijvingen over den Heilige.

We weten niet wat er misschien nog uitkwam in het oude Europa, doch de nieuwe wereld, het Westelijk Halfrond, gaf ons dit jaar het volgende.

Canada gaf ons een Frans Dominicus' leven van de hand van een Pater Bousquet (Levrier, Ottawa), in de Verenigde Staten verscheen het volgende: Een dissertatie aan de Harvard Universiteit „The Life of Saint Dominic in Old French Verse". Dit boek is niet slechts interessant voor philologen, doch laat zien, dat reeds rondom 1259 een leven over onzen heilige verscheen in de volkstaal, gevolgd door nog wel 15 anderen. Hieruit blijkt, dat men wel wat onhistorisch te werk is gegaan door het voor te stellen alsof de Heilige Dominicus een heilige was, die het volk niet aansprak. Dat was maar fantasie, ontstaan en verklaarbaar uit gebrek aan historisch materiaal.

Verder gaf een Dominicanes Zuster Mary Benedicta Larkin een werk uit „St. Dominic and His Works", dit is echter geen oorspronkelijk werk, doch een vertaling van het bekende werk van Pater Mandonnet over St. Dominicus.

Zuid-Amerika bleef ook niet achter, er verscheen een Dominicus' leven vol schone prentjes en verluchtingen. Het is echter niet een wetenschappelijk werk. het geeft zelfs nog onbekende legenden erbij. Het is een stichtelijk werkje.

Naar we menen was het een zg. „Zig Zag" uitgave, gedrukt te Buenos Aires. De Noordamerikaanse Dominicaanse Novicen gaven uit „Dominican Saints".

U ziet het leven van St. Dominicus trekt nog de mens van vandaag.

Kerkberichten

Week van 6 t/m 12 Augustus.

Zo.: Achtste Zondag na het Octaaf van Drievuldigheidszondag en tevens feest van de Gedaantewisseling des Heren.

De gelovigen worden dringend verzocht om zoveel mogelijk 's morgens na de H. Mis of 's middags te komen biechten.

ST. ANNA-KERK. CATHEDRALE
Otrabanda.
Pastoor: M. J. v.d. Elsen O.P., tel. 1507.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis ter ere van den H. Dominicus.
19.— Lof.

Weekdagen:
H. Missen om 5.30, 6 en 6.30 uur.
Iedere avond tot en met Donderdag om 19 uur noveen ter ere van de H. Filomena.
Vr.: feestdag van de H. Filomena om 6.30 uur gezongen H. Mis.
Iedere avond om 19 uur Rozenhoedje
Biechten: 's morgens na de H. Mis, op verzoek en na 16 uur.

H. ROZENKRANSKERK,
Pietermaai.
Pastoor: C. v.d. Looy, O.P., tel. 2170.

Zondag:
spreekuren: 8 uur en 19.45 uur.
5.30 H. Mis.
7.— H. Mis.
8.— Kindermis.
9.— Hoogmis
19.— Lof

Weekdagen:
5.30 H. Mis (beh. Za.).
6.— en 6.30 H. Mis.
Di.: 6.45 Congregatie voor de meisjes.
Vr.: 6.— Gezongen H. Mis voor de vrede.
Za.: 6.—, 6.30 en 7 H. Missen
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Biechten: Na de H. Mis, Zaterdag tussen 16 en 18 uur, en 's avonds na Rozenhoedje.

H. FAMILIE-KERK, San Mateo.
Pastoor: Th. Exler O.P. tel. 2413.

Zondag:
5.— H.Mis.
6.15 H. Communie uitreiken.
6.30 H. Mis.
7.45 Kindermis.
9.— Plechtige Hoogmis.
19.— Plechtig Lof waaronder inzegening van het beeld van het kindje van Praag.

Weekdagen:
6.— en 6.30 H. Mis.
Iedere dag om 19 uur Rozenhoedje.
Do.: 6.30 Congregatie voor de meisjes.
19.— Aanbidding voor de vrouwen.
Biechten: na Lof. Zaterdag de gehele dag.
Iedere 2e en 4e Zondag van de maand Predicatie in het Nederlands.

KERK O.L.V. VAN DE BERG CARMEL,
Groot Kwartier.
Pastoor P. Elie O.P., tel. 1967. spreekuur: 8 — 10 uur, Zon-, feest- en weekdagen.

Zondag:
5.— H. Mis.
7.— Kindermis.
8.30 Gezongen Hoogmis door Nederlands Mannenkoor.
17.— Installatie van de R. K. Verkenners van de St. Jorisgroep.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Za.: 7.— Kindermis
Biechten: elke dag na H. Mis en Zaterdagmiddag.

KERK VAN HET H. HART,
Janwé.
Pastoor A. C. de Valk O.P., tel. 2365, spreekuur: 7 — 9 uur behalve Zondag.

Zondag:
5.30 H. Mis.
8.30 Hoogmis.
17.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behalve Zaterdag).
Biechten: elke dag na H. Mis tot 9 uur. **Za.** van 16 tot 18 uur.

H. TERESIA-KERK, Juicio.
Pastoor H. Penninx O.P. tel. 1367 spreekuur 7 — 9 uur (behalve Zondag).

Zondag:
5.— H.Mis.
8.— Hoogmis
19.— Lof.
Weekdagen: 6.30 H. Mis (behal-
Biechten: 's morgens na H. Mis tot 8 uur; Zaterdag van 16 — 19 uur.

KAPEL ST. MARTINUS-GESTICHT.
Zo.: 7.— H. Mis; 16 — Lof.
Weekd. 6.— H. Mis.
Di.: 16.— Lof.
Do.: 17 tot 18 uur Aanbidding voor de vrede.

KERK H. FRANCISCUS VAN ASSISIË, Oranjestad — Aruba.
Pastoor Th. Bartel O.P., tel. 34; spreekuren: alle weekdagen van 7.15 — 8.15 uur, alsmede om 10 uur en om 18.30 behalve 's Zaterdags.

Zondag:
5.30 H. Mis.
7.30 Kindermis.
8.45 Hoogmis.

Gouverneur [illegible]mas E. Dewey (links), Republikeins candidaat voor het presidentschap in de Verenigde Staten, confereert met enkele Republikeinse Senatoren.